

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Α
Εξετάσεις Ιουνίου 2000

ΤΑΞΗ ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΖΥΓΟΥΡΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ .....

ΟΝΟΜΑ .....

ΕΙΔΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ .....

Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ - Ε Π Ε Ξ Η Γ Η Σ Ε Ι Σ

ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 20

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 1-15: Βάλτε κύκλο στο γράμμα της απάντησης που θεωρείτε σωστή.

Οι πρώτες 5 ερωτήσεις ( ) είναι ακουστικές.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 0,4 ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ (ΣΥΝ. 6 ΜΟΝΑΔΕΣ)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 16-20: Απαντήστε όπως προβλέπεται σε κάθε ερώτηση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ: 0,8 ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΩΣΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ (ΣΥΝ. 4 ΜΟΝΑΔΕΣ)

- Χρησιμοποιείτε στυλό.
- Μη χρησιμοποιείτε μολύβι και διορθωτικό.
- Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε όποιο βοήθημα θέλετε.
- Διάρκεια εξέτασης: 90 λεπτά

1. Το απόσπασμα που ακούτε είναι σύνθεση του:
A Giuseppe Tartini   ΚΕΙΜΕΝΟ: *Pur ti miro, pur ti godo, pur ti stringo, pur t' annodo*
B Johann Seb. Bach   *Più non peno, più non moro, o mia vita, o mio tesoro . . . . .*
Γ Clément Janequin   ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: *Σε βλέπω, σε επιθυμώ, σ' αγκαλιάζω, σε κρατώ*
Δ Claudio Monteverdi   *όχι άλλη πίκρα, όχι άλλος μαρρασμός, ω! Ζωή μου, ω! Αγάπη μου . . . . .*
2. Το απόσπασμα που ακούτε είναι:
A fuga της περιόδου μπαρόκ.
B concerto grosso.
Γ εισαγωγή ιταλικής όπερας.
Δ εισαγωγή γαλλικής όπερας.
3. Το απόσπασμα που ακούτε είναι:
A tenorlied της αναγέννησης.
B λειτουργία του 16^{ου} αιώνα.
Γ μοτέτο του 14^{ου} αιώνα.
Δ τραγούδι των vagantes.
Κείμενο 3^{ης} φωνής: *Tribum que non abhorruit indecenter ascendere furibunda non metuit . .*
Κείμενο 2^{ης} φωνής: *Quoniam secta latronum spelunca vispilionum vulpes que Gallos roderat. .*
Κείμενο 1^{ης} φωνής: *Merito hec patimur*
4. Το απόσπασμα που ακούτε ανήκει σε:
A hoquetus του μεσαίωνα.
B fantasia της αναγέννησης.
Γ organum του μεσαίωνα.
Δ τραγούδι τροβαδούρων.
5. Το απόσπασμα που ακούτε ανήκει σε:
A λειτουργία της αναγέννησης.
B chanson της αναγέννησης.
Γ ορατόριο της περιόδου μπαρόκ.
Δ χρωματικό μαντριγκάλι της όψιμης αναγέννησης.
6. Το σημερινό μέτρο 5(3+2)/8 αντιστοιχεί στην αρχαία ελληνική μουσική με:
A τροχαϊκό μέτρο ημιόλιου γένους.
B ιαμβικό μέτρο ημιόλιου γένους.
Γ τροχαϊκό μέτρο διπλάσιου γένους.
Δ ιαμβικό μέτρο διπλάσιου γένους.
7. Ένα στοιχείο της αρχαϊκής και κλασικής ελληνικής μουσικής που έπαψε να υφίσταται στη βυζαντινή περίοδο ήταν:
A η στενή σχέση μεταξύ γλωσσικής και μουσικής εκφοράς.
B η θεωρία του “ήθους”.
Γ η διάκριση και η χρήση των τριών γενών.
Δ ο μαθηματικός υπολογισμός των διαστημάτων.

8. Κάθε ήχος του βυζαντινού μέλους:
A διαφέρει από τους υπόλοιπους ως προς τη βάση του.
B αποτελείται από δύο διαζευγμένα τετράχορδα.
Γ ανήκει πάντα σε ένα συγκεκριμένο γένος.
Δ ανήκει κατά κύριο λόγο σε ένα από τα τρία γένη.
9. Το γρηγοριανό μέλος
A διαμορφώθηκε στη Ρώμη με τη σύζευξη στοιχείων τοπικών χριστιανικών παραδόσεων (αμβροσιανού μέλους, μοζαραβικού μέλους κ.α.)
B διαμορφώθηκε ως τον 6ο αιώνα με την αποφασιστική συμβολή του Πάπα Γρηγόριου Α΄.
Γ ανήκε άλλοτε στο διατονικό και άλλοτε στο χρωματικό γένος.
Δ δημιουργήθηκε κυρίως στη Γαλλία μεταξύ 9^{ου} -11^{ου} αιώνα.
10. Οι οκτώ δυτικοί τρόποι του μεσαίωνα:
A είχαν μόνο ονομαστική ταύτιση με τα αρχαιοελληνικά είδη κλιμάκων.
B χρησιμοποιούσαν το Β με δύο τρόπους (B $\flat$ - B $\natural$), ώστε να αποδίδουν πιστότερα τα αρχαιοελληνικά είδη κλιμάκων.
Γ δεν χρησιμοποιήθηκαν στην κοσμική μουσική του δυτικού μεσαίωνα.
Δ επινοήθηκαν από τον Hucbald και τελειοποιήθηκαν από τον G. d' Arezzo.
11. Το organum:
A είχε πάντα 2 φωνές.
B ήταν κυρίαρχο είδος σύνθεσης της Ars Nova.
Γ ήταν ο πρόγονος του μοτέτου.
Δ δεν είχε καμιά σχέση με το γρηγοριανό μέλος.
12. Στη δυτική Ευρώπη του 14^{ου} αιώνα:
A επικρατούσε αυστηρή διατονική χρήση των εκκλησιαστικών τρόπων.
B οι μεγαλύτερες ρυθμικές διάρκειες διαιρούνταν σε 2 ή 3 μικρότερες.
Γ η γερμανόφωνη μουσική ήταν πρωτόπορος και επηρέαζε όλη τη Δ. Ευρώπη.
Δ εμφανίστηκε για πρώτη φορά το μουσικό θέατρο.
13. Ένα από τα χαρακτηριστικά της όψιμης αναγέννησης ήταν:
A η απουσία συνθέσεων θρησκευτικής μουσικής.
B η κυριαρχία της οργανικής μουσικής έναντι της φωνητικής.
Γ η συχνή τάση ανεξαρτησίας της ψηλότερης φωνής σε πολυφωνικές κοσμικές συνθέσεις.
Δ Η συχνή χρήση της τεχνικής "fauxbourdon".
14. Επιλέξτε το σωστό ζευγάρι:
A Musica ficta - Josquin Desprez
B Ψαλτήρι των Ουγενότων – Ρωμαϊκή σχολή
Γ Stile concertato - Giovanni Gabrieli
Δ Lied - John Dowland

17. Αξιολογήστε χρονολογικά και ως είδος σύνθεσης το παρακάτω απόσπασμα.
Αιτιολογήστε την άποψή σας.

Soprano solo

Continuo (Soprano e Violoncello)

6 Offne dich, mein gan-zes

9 tr Her-ze, öffne dich, mein gan-zes Her-ze, Je-sus kömmt

17 tr — und zie-het ein, Je-sus kömmt und zie-het ein.

25 tr Öffne dich, öffne dich, mein gan-zes Her-ze, Je-sus kömmt und zie-het

34 tr ein, Je-sus kömmt und zie-het ein.

43 adagio tr Bin ich gleich nur Staub und Er-de, will er mich doch nicht ver-schmähn, sei-ne Lust an mir zu

46 tr sehn, daß ich sei-ne Woh-nung wer-de. O wie se-lig,

49 tr o wie se-lig, o wie se-lig werd'ich sein, wie se-lig, o wie se-lig, wie se-lig werd'ich sein!

Da Capo

Ελεύθερη μετάφραση κειμένου:

Άνοιξε καρδιά μου, ο Ιησούς έρχεται να σε καταλάβει. Αν και είμαι μόνο σκόνη και χώμα, δεν θα με περιφρονήσει και θα μου δείξει την αγάπη Του ώστε να γίνω η κατοικία Του. Ω! πόσο ευλογημένος θα είμαι τότε.

.....

19. Ο Όμηρος αναφέρει στο Γ της *Οδύσσειας* ότι ο Αγαμέμνων φεύγοντας για την Τροία, άφησε στη γυναίκα του Κλυταιμνήστρα ως φύλακα-σύμβουλο έναν αοιδό. Ο Αίγισθος, μπόρεσε να διαφθείρει την Κλυταιμνήστρα και να την πείσει να σκοτώσουν τον Αγαμέμνονα όταν θα γύριζε, μόνο αφού εγκατέλειψε τον αοιδό αβοήθητο σε ένα ερημονήσι.

Πως αιτιολογείτε την πράξη του Αγαμέμνονα;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

20. Αναφέρετε τέσσερις συνθέτες της αναγέννησης που έγραψαν σημαντικά έργα θρησκευτικής φωνητικής μουσικής και τέσσερις της περιόδου μπαρόκ που έγραψαν κυρίως οργανική μουσική.

<i>Αναγέννηση - φωνητική μουσική</i>	<i>Μπαρόκ - οργανική μουσική</i>
1.	5. ....
2.	6. ....
3.	7. ....
4.	8. ....

